

[C. O. Pedersen.]

alle andre Medlemmer, at jeg har disse Tal ved Haanden, jeg vil ikke nævne, hvor jeg har taget dem fra, det falder mig ikke ind, men de, der ønsker at se dem, kan naturligvis faa dem at se. Derfor siger jeg: Al den Tale om Jordens Stigning giver jeg ikke en Pibe Tobak for, den passer ingen Steder uden i Agitationen, der kan den maaske være meget god, men ellers er der ingen Mening skabt i den.

Jeg maa tilstaa, at jeg ikke rigtig forstaa, hvorfor Regeringen overhovedet har foreslaaet denne Ekspropriationsbestemmelse, navnlig da den har faaet at vide fra vor Side, at alle de Penge, den skulde have, kunde den faa, den behøvede ikke at være bange for, at der skal blive Mangel paa Husmandsbrug. Naar blot ikke Regeringen havde den Idé, at den skulde gennemtrumfe denne nye Retsordning, saa kunde den roligt udelade Bestemmelsen, for det Formaal, der skal tjenes, de mange Husmandsbrugs Tilvebringelse, det kan nok fyldestgøres paa anden Maade. Livet kan saamænd være vanskeligt nok, jeg synes ikke, den højtærede Landbrugsminister skulde gøre sig selv og Regeringen det sværere, end det i Virkeligheden er, ved at fastholde disse Bestemmelser, som ingen Verdens Nytte er til, ingen Verdens Nytte.

Saa kommer jeg til Oprettelsen af Husmandsbrug paa den af Staten erhvervede Jord. Der er her i Aar — det indrømmer jeg — en lille Forandring, som tilsyneladende er af det bedre — den er nu ikke meget bedre, naar man faar Bestemmelsen læst igennem, men tilsyneladende er den bedre — den lille Forandring nemlig, at der nu skal kunne oprettes Gaardmandsbrug, men Bestemmelsen er ganske vist formet paa en meget sindrige Maade. Paa samme Maade som det ærede Medlem Hr. Ulrich har formet sit Forslag, saaledes at der ingen Udstykning kan blive, fordi de paagældende ikke har saa mange Penge, paa samme Maade har den højtærede Landbrugsminister formet denne Paragraf om Oprettelse af Gaardmandsbrug saaledes, at den overhovedet ikke kan bruges. Men den er der altsaa, det er den eneste Forandring, der er sket, ellers er det i Virkeligheden ganske de samme Bestemmelser som i Fjor, hvor Ministeren kommer med Fæstebruget, Fæstebruget alene paa den af Staten købte Jord. Jeg maa maaske have Lov til at sige om disse Gaardmandsbrug, at

det undrer mig egentlig lidt, at den højtærede Minister foreslaar, at de mindre Gaarde skal betale højere Rente, det undrer mig lidt, efter at jeg nu har hørt Ministeren tale den ene Gang efter den anden om, at Gaardmandsbrugene forrenter sig daarligere, Husmændene kan faa meget mere ud af Jorden. Men naar Ministeren skal foreslaa noget her, saa skal de altsaa betale højere Rente. Dette synes mig egentlig at være lidt inkonsekvent fra Ministerens Side, men det kan jo være, at Ministeren ikke har haft de Tanker ved Haanden, om jeg saa maa sige, den Gang han skrev dette om Renten, da havde han aabenbart glemt det, der var sagt tidligere. Jeg er nu af den Anskuelse, at Renten skal være ens, enten der saa er Tale om Husmandsbrug eller Gaardmandsbrug, jeg synes ikke, det er paa det Punkt, vi skal sætte ind, at gøre Forskel paa dem med Hensyn til Renten.

Men ellers er, som jeg siger, Recepten ganske den samme: den Jord, Staten køber, den skal blive i Fæste, Staten skal stadigvæk købe, men aldrig sælge, saadan er det. Jeg ved ikke, om Ministeren er lige saa krigerisk med Hensyn til dette Spørgsmaal som det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre), men saa meget ved jeg i hvert Fald, at hvis det er Mening, saa har jeg ikke stort Haab. Jeg lagde nok Mærke til, at Ministeren er snildere — han har jo høstet mange Aars Erfaring — lidt snildere end det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre), for i Lovforslaget staa der intetsteds offentligt Fæste, og hvis man vil læse Ministerens Fremsættelsestale igennem, saa staa der heller ikke i denne noget om offentligt Fæste. Men i det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerrers) Tale er der Fæste paa Fæste hele Vejen igennem. Det ærede Medlem er aabenbart ikke blevet rigtig instrueret i Forvejen af Ministeren, for saa er jeg sikker paa, at han havde faaet et lille Paalæg om, at der ikke skulde staa Fæste. Det ærede Medlem er jo heller ikke i Parti sammen med det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, for dette ærede Medlem undgaar ogsaa alle Vegne Ordet Fæste. Naar jeg er ude til Møder med det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, saa undgaar han principmæssigt Ordet Fæste, siger, at det, der her er Tale om, er i Virkeligheden lige saa godt som Selveje, ja, det er omtrent Selveje. Det kommer jeg nu til senere. Men det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) tordnede ud den ene Gang efter den anden: Det er offentligt Fæste — og det kan jeg natur-